1944 — 1959

ÎNFLOREȘTE SPORTUL ÎN PATRIA NOASTRĂ

PEISAJ PITEȘTEAN 1959

Am pornit spre Pitești într-o minunată după-amiază de iunie. După cîteva zile de ploi, cerul se limpezise. Din înaltul său cîteva scame de nori sidefii, încremenite, erau și ele martore mute ale unui minunat apus de soare. Pe fereastra vagonului pătrundea mireazma frunzișului spălat de ploi și a pămîntului reavăn. Peisajul era atît de frumos, încît nu eram eu singurul atras de fereastra deschisă a vagonului...

După Titu, calea ferată părăsește regiunea București și pătrunde pe teritoriul regiunii Pitești. Încet, peisajul se schimbă. Unduirile domoale la început, își ridică din ce în ce mai înalt spinările. Sînt dealurile Argeșului, care departe în zare își fring talazurile în pripoarele munților. Aceasta-i regiunea Pitești. Regiune bogată, mănoasă, cu întinse livezi de pomi fructiferi. Ce mai știu despre Pitești? Da... Este o regiune cu minunate colțuri de natură, cu stațiuni balneo-climaterice înșirate ca mărgelele pe firul încîntătoarei văi a Oltului, cu vechi și interesante monumente istorice, martore ale zbuciumatei noastre istorii.

Atrași ca de un magnet de bogățiile și frumusețea acestei regiuni, în trecut aci și-au instalat reședințele o lungă pleiadă de „mărimi" ale vechilor regimuri. Bătienii, nesățioși și hrăpăreți, erau cei mai bine înfipți. Moșiile lor se compuneau dintr-o „bagatelă" de cîteva mii de hectare de vii și pomături pe care țărănimea trudea din greu pentru o bucată de pîine neagră ca sufletele acestor „domni". Mai sus, pe Olt, erau tari și mari „dinastia" Simian și societatea Carpatina, celebră pentru barbaria cu care a exploatat pădurile de la Brezoi și Lotru. In orașe stăpînea negustorimea. La Pitești, Rm. Vîlcea, Cîmpulung-Muscel, negustorii și afaceriștii „pe picior" învîrteau milioanele în casele cu curți largi și chioșcuri de verdeață. Din cînd în cînd se repezeau și pe la București, să-și mai alunge aleanul în tripourile și casele de loc onorabile ale „conului" Gavrilă. Iată imaginea meleagurilor piteștene de altă dată...

De aproape 15 ani însă lucrurile s-au schimbat. După eliberarea țării, peisajul pitestean trece prin profunde modificări. Alungarea exploatatorilor, preluarea puterii de către clasa muncitoare, înțeleapta politică a partidului, eforturile unite ale muncitorilor și țăranilor muncitori au adus o viață nouă și îmbelșugată pe aceste meleaguri. Acum regiunea Pitești este mai bogată și mai frumoasă ca oricînd.

S-au dezvoltat noi ramuri industriale. S-a perfecționat și dezvoltat industria de exploatări forestiere, prin crearea unor noi și moderne obiective industriale, dintre care cele de la Stîlpu și Rm. Vîlcea constituie o mîndrie a industriei noastre socialiste. Și nu numai atît. Există astăzi în regiunea Pitești uzine metalurgice, care produc utilaj industrial apreciat unanim de specialiști. Alături de ele, un mare avînt l-a luat industria chimică, prin construirea fabricii de tananți „Argeșul" și a fabricii de sodă de la Govora, care va fi gata în curînd.

Din ce în ce mai multe familii de țărani muncitori pășesc cu încredere pe drumul colectivizării, pe drumul belșugului. In regiunea Pitești 174.000 de familii de țărani muncitori fac parte acum din 1.201 unități agricole socialiste.

Peisaj nou, peisajul piteștean se transformă mereu. La fel se transformă și oamenii. Azi au crescut generații noi de muncitori mineri, metalurgiști, muncitori forestieri de înaltă calificare. Ei se bucură de o viață liberă și fericită, iubesc natura care este atît de frumoasă și de darnică în această regiune a țării, iubesc mișcarea în aer liber. Este de mirare că iubesc mult și sportul? Firește că nu. Activitatea sportivă a luat în ultimii 15 ani un avînt considerabil în regiunea Pitești. Și dacă spunem că în iunie 1949 existau pe teritoriul regiunii 15 grupări sportive cu 2.155 de membri, iar azi 139.362 de membri ai U.C.F.S. sînt organizați în 566 de asociații sportive, încă n-am spus totul despre dezvoltarea activității sportive de-aci. Iată de ce vom mai adăuga, în continuare, peisajului piteștean 1959, alte cîteva imagini sportive...

1.100 DE MEMBRI AI U.C.F.S.!

Citind acest subtitlu vă veți întreba care este întreprinderea sau uzina unde asociația sportivă a realizat un asemenea succes. Nu încercați să aflați, pentru că nu veți reuși. Aceasta deoarece nu-i vorba de vreo uzină sau întreprindere cu mii de muncitori. Asociația care pe drept cuvînt se poate mîndri cu această realizare se numește „Recolta" și este organizată pe lîngă gospodăria agricolă colectivă „6 Martie" din comuna Stoicănești, raionul Drăgănești-Olt.

1.100 de membri U.C.F.S.! Pentru o asociație sportivă sătească aceasta înseamnă un record. El însă nu-i izolat. La Stoicănești sportul a devenit un element obișnuit, care face parte integrantă din viața nouă a țăranilor. Victorioși în bătălia recoltelor bogate, țăranii colectiviști din comuna Stoicănești au rod bogat și în activitatea sportivă. Asociația lor sportivă (președinte — Stan Croitoru, secretar — Traian Grosu) are 9 secții pe ramură de sport, în care activează 603 sportivi, dintre care 108 femei. Există la Stoicănești și un campionat de... casă la fotbal cu participarea a 7 echipe ale satului. Echipa de fotbal a asociației este campioană raională, iar formația pionierilor din sat a ieșit prima pe regiune la Spartachiada pionierilor. Înțelegeți cum vine asta? Copiii foștilor robi de pe pămînturile unor moșieri laconi — care obișnuiau să spună vîrînd tacticos degetele butucănoase și inelate în buzunarele vestei: „Eh! Am și eu colea o... sfoară de moșie de vreo 400 de hectare..." — fac azi sport și sînt primii pe regiune.

Părinții lor iubesc și ei sportul și se bucură că feciorii lor fac astfel de „isprăvi". Vreți amănunte? Iată-le: de la începutul anului și pînă acum s-au strîns 8.300 lei cotizații sportive, iar comuna are două terenuri de fotbal, două de volei și unul de oină. Azi nu se mai miră nimeni dacă la un meci de fotbal vin 2.000 de spectatori și dacă auzi, spre exemplu:

— N-a fost ofsaid, frate! Păi, nu vezi că mingea a venit de la adversar?...

Te întorci și zărești un țăran cu pălăria lăsată pe ochi (bate soarele din față și la Stoicănești nu sînt încă la modă cozoroacele de carton...) care zîmbește sigur de cunoștințele lui fotbalistice! Imagine obișnuită azi în regiunea Pitești, unde sportul a pătruns și pătrunde tot mai adînc în rîndurile țăranilor muncitori. In raionul Drăgănești-Olt, primul raion complet cooperativizat din regiune, există 8.624 de membri ai U.C.F.S. organizați în 27 de asociații sportive, iar în raionul Slatina, acolo de unde a pornit inițiativa organizării „duminicilor sportive", această metodă este folosită în continuare cu succes, numai anul acesta organizîndu-se 15 asemenea manifestații sportive la care au luat parte 1.420 de concurenți. In toate raioanele, pe tot întinsul regiunii crește zi de zi numărul țăranilor muncitori care fac sport. Este una din cele mai semnificative imagini sportive piteștene, o imagine care se amplifică mereu...

O ECHIPA...

In duminica aceea era mare animație pe teren. Se disputau întrecerile etapei orășenești ale Spartachiadei de vară. Erau multe echipe dar una dintre ele îți atrăgea imediat atenția nu numai prin valoarea ei, ci și prin disciplina jucătorilor și prin ardoarea cu care ei luptau pentru victorie. Se numea „Bizonul". Pe foaia de arbitraj erau trecuți voleibaliștii: Virgil Rădulescu, Ion Buzescu, Marin Popescu, Ion Moraru, Petre Grăsune și Marin Rotaru. Ei reprezentau echipa „Bizonul", echipa asociației sportive a fabricii de încălțăminte „Tudor Vladimirescu" din Pitești.

Cine sînt cei șase? Să vedem. Virgil Rădulescu este inginer și mecanic șef al fabricii, Ion Buzescu, funcționar, Marin Popescu, Ion Moraru și Petre Grăsune, muncitori, iar Marin Rotaru, directorul întreprinderii. Este și aceasta una dintre imaginile care exprimă uriașele transformări petrecute în viața muncitorilor din fosta fabrică a lui „nea" Costică Petrescu (renumit pentru cruzimea cu care exploata munca cismarilor); directorul întreprinderii luptă alături de muncitori pentru victorie și pe terenul de sport! Ei vor să învingă aci cum au învins și în producție, unde zilnic dau mii de perechi de bocanci și altă încălțăminte. Și învingi! Învingi pentru că fabrica este a lor, a întregului popor și devine din zi în zi mai frumoasă, mai bine utilată; pentru că azi trăiesc o viață liberă și fericită, bucurîndu-se din plin de ea. La fabrica „Tudor Vladimirescu" există acum echipe de fotbal, volei și popice, se cumpără dintr-o dată echipament sportiv în valoare de 3.000 lei, se face gimnastică de producție. Dacă ai să intri în secția „croit fețe" pe la ora 10, ai să vezi o fată cît o „șchioapă", cu ochi vioi și coade groase, suită pe un scaun, de unde comandă:

— „Unuuu... doiii... Respirați adînc... Trei... patru...

Elena Iancu, fata țăranilor colectiviști din Lăpușata comandă și toți execută. Vorba bătrînului muncitor cismar, maistrul Gh. Feroiu: — Acum nu ne mai comandă nimeni decît copilița asta pe care o ascultăm cu dragoste!

COPIII COMUNISTULUI CATARAMA

Sînt 13! Nu, nu este o greșeală de tipar. Muncitorul forestier Ion Cataramă, azi pensionar, are 13 copii. Unul și unul! Falnici ca brazii cu care pădurarul Cataramă și-a împletit viața și cărora, cînd pornea din Voinești în Cîmpulungului, pe rîul Tîrgului în sus, spre Măgura, le vorbea ca unor prieteni. Se deștainuia pădurii, singura care în nopțile lungi de veghe îi asculta pasul și șoapta. Tare era grea viața pădurarului... 13 guri de hrănit dintr-o mizeră bucată de pîine cu greu cîștigată în anii regimului burghezo-moșieresc.

Zilele acelea sînt acum de domeniul trecutului. Sînt amintiri triste, despre vremuri de demult și pentru totdeauna apuse. In zilele regimului democrat-popular, în aceste zile cînd poporul muncitor, sub conducerea partidului, merge hotărît pe drumul construirii socialismului, pădurarul Cataramă trăiește o bătrînețe fericită. Unul cîte unul, cei 13 Cataramă și-au croit un drum în viață. Nici unul nu l-a dat de rușine pe bătrîn...

Iată, într-o scurtă vizită la Cîmpulung, am avut ocazia să-i cunosc pe șase din cei 13 Cataramă. Nu mi-a fost greu, pentru că cei șase Cataramă sînt toți muncitori de nădejde la I.M.S. Cîmpulung. Cel mai harnic este Nae, strungarul. Despre el se spune că „a fost și pe panou"... Strungarul Nicolae Cataramă are 29 de ani și este cel mai „bătrîn" dintre frații Cataramă la această întreprindere, unde lucrează din 1949. In familie este însă abia al cincilea... Apoi mai e Vică frezorul, care are 25 de ani. După el urmează Tuța (Elisabeta), rectificatoare la controlul tehnic, Anton ajustorul, crescut, cum s-ar spune, în uzină, la școala de ucenici, și Silvia Vintilă. Da, Vintilă și nu Cataramă. Nu de mult bătrînul pădurar a avut bucuria să-și vadă cei 13 copii adunați în jurul său. Bănuiți cînd... Cînd s-a măritat Silvia!

Să-i numărăm: Nae, Vică, Tuța, Anton și Silvia. Sînt cinci. Am lăsat-o special la urmă pe Olimpia Cataramă, care lucrează tot la I.M.S., unde este lansatoare. Olimpia este a 12-a în familie, are 18 ani și cititorii ziarului nostru o cunosc bine, deoarece este una dintre cele mai bune atlete ale țării. Recent, la Tsinan, în R. P. Chineză, Olimpia Cataramă a stabilit un nou record de juniori al țării la aruncarea discului, cu rezultatul de 45,63 m.

Aceștia sînt copiii comunistului Cataramă. La fel sînt toți. Harnici și puternici, crescuți lîngă pădurea care și acum ascultă cîteodată pașii pădurarului. Nu numai pașii însă. De multe ori bătrînul Ion Cataramă cîntă. E fericit...

ACOLO UNDE SALARIUL INSEMNA „DE 5 LEI MARFA"!

Povestesc muncitorii mai bătrîni: „Prin 1930 ne-am încumetat să facem și noi o echipă de fotbal. Era a noastră a muncitorilor și i-am zis la început „Sportul muncitoresc". Cu echipamentul o mai încropeam noi. Ba mai juca unul desculț, ba mai erau tricourile pestrițe, ba mai împrumutam, mă rog, ieșeam la capăt. Cu terenul a fost greu. Nu-i vorbă, era-n Găvana un teren, dar te puteai apropia de el? Nici pomeneală. Aveau acolo frații Dumitrescu, proprietarii morii și ai tăbăcăriei, un teren de fotbal și unul de tenis. Erau ale lor. Numai pentru ei și pentru odraslele lor. Veneau și jucau cu prietenii. Noi, muncitorii, ne-am făcut cu mîinile noastre un teren. Am tăiat arini din Zăvoi și am făcut bare, am dat la sapă un maidan și l-am mai nivelat. Și uite așa ne-am făcut terenul. La porți am pus plase de sîrmă de pe la garduri mai vechi. Degeaba ne-am zbătut însă. Vremurile erau din ce în ce mai grele. Salariul îl primeam din cînd în cînd. Ni se spunea: Vrei salariu? N-avem bani. Ia de 5 lei marfă... Cui îi mai ardea de fotbal?"

Știți unde se întîmplau toate acestea? La fabrica textilă „11 Iunie" din Găvana. Acolo unde există azi o asociație sportivă puternică — îți spune „Textilistul" — care are echipament sportiv în valoare de 30.000 lei, care angrenează în activitatea sportivă sute de muncitori și muncitoare, fruntași în producție, cum ar fi Mariana Stănciulescu, N. Iliescu, Vasile Constantin, Gh. Ionescu, N. Costache și alții.

La cealaltă unitate a fabricii, aflată lîngă gara Pitești, există o altă asociație sportivă „Suveica". Deci, cum s-ar spune, Suveica și Textilistul sînt două asociații... gemene. Dar asta și pentru că realizările lor sînt la fel de frumoase și activitatea la fel de bogată, încît cu greu le poți deosebi. Iată exemple: la „Suveica" 96% din salariați sînt membri ai U.C.F.S., iar la „Textilistul" 97%; ambele realizează cam aceleași venituri lunare din cotizații, majoritatea membrilor U.C.F.S. fiind cu cotizația la zi; ambele au gimnastica de producție introdusă în cîteva secții. Există însă o diferență. „Textilistul" are un teren de fotbal iar „Suveica" un bazin de înot de toată frumusețea. Consecința e firească. „Textilistul" are o echipă de fotbal (tradiția se păstrează...) care recent a cucerit campionatul orașului Pitești, iar la „Suveica" natația se dezvoltă din ce în ce mai mult. Cum dă vremea frumoasă, bazinul este luat cu asalt. Comunistul Ion Dinescu, președintele consiliului asociației sportive „Suveica" este tare mîndru de aceste lucruri. Spune mereu: „Se bucură muncitorii de aer și soare!"

★

Acestea au fost cele cîteva imagini sportive cu care am completat peisajul piteștean 1959. Ele sînt mult mai multe, pentru că în ultimii 15 ani activitatea sportivă din această regiune a cunoscut o mare dezvoltare. Numai la ultima Spartachiadă de iarnă au luat parte 193.496 de concurenți, iar celelalte competiții de masă mobilizează permanent alte zeci de mii de concurenți. Este drept, regiunea Pitești n-are echipe de fotbal în divizia A. In schimb activitatea sportivă de masă este din ce în ce mai înfloritoare și rezultatele superioare nu vor întîrzia să apară. Din copiii țăranilor colectiviști din Stoicănești vor ieși sigur fotbaliști buni, centrul de tenis pentru copii de la Pitești va descoperi nu numai pe Mina Ilina, iar la Cîmpulung rezultatele unor atlete ca Maria Diți sau Olimpia Cataramă sînt numai un început.

Un început bun! El este rodul sprijinului permanent pe care Comitetul regional de partid l-a dat consiliului regional U.C.F.S., este rodul muncii neobosite a largului activ salariat și obștesc al mișcării sportive din această regiune, în frunte cu comuniștii Gh. Turcu, președintele consiliului regional U.C.F.S., Alexandru Oțeleanu vicepreședinte al consiliului regional și alții.

Un început care vestește succese dintre cele mai frumoase...

★

M-am întors de la Pitești tot într-o după-amiază, tot la ceasul unui frumos asfințit. Purtam cu mine imaginile noi, pline de viață, ale peisajului piteștean 1959, ale unei regiuni în plină dezvoltare industrială și culturală, ale unei regiuni în care sportul își află din ce în ce mai mulți prieteni...

CĂLIN ANTONESCU

Cîteva imagini din viața sportului piteștean. De sus în jos: Mina Ilina, jucătoare consacrată acum discută cu un grup de „puști" de la centrul de copii despre tainele „sportului alb"; Elena Iancu conduce gimnastica de producție în secția „croit fețe" a fabricii Tudor Vladimirescu; utemista Georgeta Marin, una dintre cele mai bune jucătoare ale echipei de volei „Voința" la locul de muncă; în stînga — bazinul de înot al asociației sportive „Suveica".
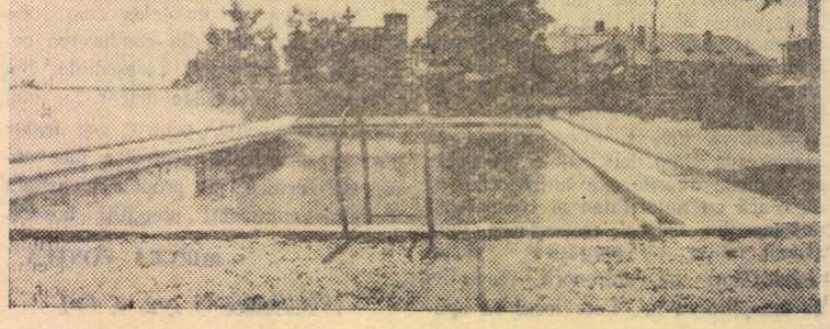
(Foto V. Ba...)